

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของเจ้าหน้าที่ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง
รอบการประเมินที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๖๕ - มีนาคม ๒๕๖๖)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ชื่อ-นามสกุล นายชรินทร์ ศิริแก้ว ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ฝ่าย ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง

หัวข้อการพัฒนา หลักสูตร การใช้งานระบบ LDD Zoning

สถานที่อบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Traning วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

หน่วยงานที่จัดอบรม กลุ่มพัฒนามนุษย์ กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน

สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบายวัตถุประสงค์และประโยชน์ของระบบแผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ (LDD Zoning)
2. สามารถอธิบายองค์ประกอบของระบบแผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ (LDD Zoning)
3. สามารถอธิบายวิธีการใช้งานระบบแผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ (LDD Zoning)

สรุปบทเรียน

ความเป็นมาและแนวคิดในการพัฒนาระบบแผนที่ทางเลือกเศรษฐกิจ LDD Zoning ได้ร่วมกันพัฒนาระบบโดย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน เพื่อให้บริการข้อมูลเชิงพื้นที่ หรือข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เช่น ข้อมูลความเหมาะสมของพืชเศรษฐกิจ ๑๓ ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา เงาะ มังคุดทุเรียน ลำไย กาแฟ มะพร้าว และสับปะรด ข้อมูลแหล่งน้ำ ดิน ตำแหน่งศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน ข้อมูลสำมะโนที่ดินด้านเกษตรกรรม และยังสามารถใช้งานแผนที่ประกอบด้วย แผนที่เชิงเส้น แผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีซี แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม ชนิดต่างๆ และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการการตัดสินใจเชิงพื้นที่ได้อีกด้วย

คุณสมบัติของระบบ ๕ ประการ

1. สามารถแสดงรายละเอียดข้อมูลกลุ่มชุดดิน ๖๒ กลุ่มชุดดิน ได้

๒. สามารถแสดงพืชทางเลือกและระดับความเหมาะสมของการปลูกพืช ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ คือ เหมาะสมสูง (S๑) เหมาะสมปานกลาง (S๒) เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) และไม่มีความเหมาะสม (N) ในระดับพื้นที่หรือระดับรายแปลงตามแต่ศักยภาพของดิน เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ในการตัดสินใจการเลือกใช้พื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

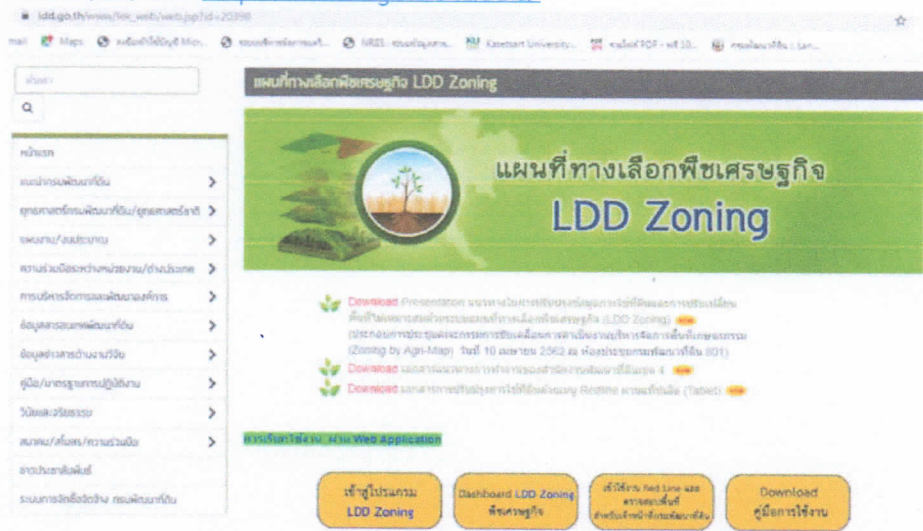
๓. เจ้าหน้าที่ สพข. และ สพด. สามารถแก้ไขปรับปรุงข้อมูล (Red Line) ให้ใกล้เคียงกับข้อมูลปัจจุบันได้

๔. มีระบบ Dashboard สำหรับผู้บริหารสามารถเรียกดูข้อมูลพืชเศรษฐกิจในรูปแบบต่างๆ และสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้กับงานตามภารกิจต่างๆได้

๕. มีชั้นข้อมูลเขตความเหมาะสมพืชเศรษฐกิจ ๑๓ ชนิด ตามระดับความเหมาะสมและตามลักษณะสมบัติดิน (Soil Suitability) ที่ให้บริการในรูปแบบแผนที่ (Map Service) เป็นต้น

การเข้าใช้งานระบบแผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ LDD Zoning การใช้งาน

- อุปกรณ์การใช้งาน ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ Smart Device ต่างๆ
- รูปแบบการใช้งาน ได้แก่ Web Application และ Mobile Application
- ช่องทางการเข้าใช้งาน ได้แก่ เว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน มี ๒ รูปแบบ ให้เลือกใช้ทั้งในระบบ PC และ Mobile Application และช่องทางอีกช่องทางคือ ระบบบริหารจัดการการตัดสินใจเชิงพื้นที่ (EIS) ได้ที่ <http://eis.ldd.go.th/lddeis/>

หน้าต่าง (Webpage) LDD Zoning

การเข้าใช้งานระบบแผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ (LDD Zoning) สามารถเข้าใช้งานได้หลายช่องทาง และรองรับการใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์ในรูปแบบเว็บแอปพลิเคชัน (Web application) และการใช้งานผ่านมือถือ และแท็บเล็ตในรูปแบบโมบาย แอปพลิเคชัน (Mobile application) เมนูการใช้งานระบบแผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ (LDD Zoning) แบ่งเป็น ๒ แบบ คือ สำหรับบุคคลทั่วไป และสำหรับเจ้าหน้าที่ โดยมีรายละเอียด เมนูการใช้งาน ดังนี้

ระบบแผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ (LDD Zoning) สำหรับบุคคลทั่วไป เมนูการใช้งาน ประกอบด้วย

๑) ชั้นข้อมูล ประกอบด้วย ข้อมูลความเหมาะสมพืชเศรษฐกิจ ข้อมูลความเหมาะสมของที่ดิน ประเทศไทย ศูนย์การเรียนรู้ แหล่งน้ำกรมพัฒนาที่ดิน ลุ่มน้ำหลัก ลุ่มน้ำรอง และสำมะโนที่ดินด้าน เกษตรกรรม

๒) เมนูค้นหา ชั้นข้อมูล โดยสามารถกำหนดเงื่อนไขการค้นหา ขอบเขตพื้นที่ค้นหา ชนิดพืช และ ระดับความเหมาะสมพืช

๓) เมนูวิเคราะห์พื้นที่ ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ โดยเลือกพื้นที่ ชนิดพืช และระดับความเหมาะสม (S๓ หรือ N) โดยระบบจะแสดงพืชทางเลือกและพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกพืชทางเลือก พร้อมรายละเอียด ของคุณสมบัติกลุ่มชุดดินในบริเวณนั้น

๔) เมนูรายงาน เป็นเมนูสำหรับการเรียกดูรายงานในระบบทั้งหมด ๗ รายงาน ประกอบด้วย รายงานแผนที่แสดงรายการพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมพืช รายงานศูนย์เรียนรู้ รายงานข้อมูลสำมะโน ที่ดินเพื่อการพัฒนา รายงานแผนที่แสดงจำนวนแหล่งน้ำในระดับความเหมาะสมของการปลูกพืช รายงาน แสดงข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรมทุกชั้นความเหมาะสม จำแนกตามชนิดพืช ปี ๒๕๕๙ รายงานการปรับเปลี่ยน สภาพการใช้ที่ดิน และรายงานที่ตั้งแปลงดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมแบบบูรณา การ (จากฐานข้อมูล Zoning by Agri Map)

ระบบแผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ (LDD Zoning) สำหรับเจ้าหน้าที่ เมนูการใช้งาน ประกอบด้วย

๑) ชั้นข้อมูล ประกอบด้วย ข้อมูลความเหมาะสมพืชเศรษฐกิจ ข้อมูลความเหมาะสมของที่ดิน ประเทศไทย ศูนย์การเรียนรู้ แหล่งน้ำกรมพัฒนาที่ดิน ลุ่มน้ำหลัก ลุ่มน้ำรอง และสำมะโนที่ดินด้าน เกษตรกรรม

๒) เมนูค้นหา ใช้ค้นหาชั้นข้อมูล โดยสามารถกำหนดเงื่อนไขการค้นหา ขอบเขตพื้นที่ค้นหา ชนิดพืช และระดับความเหมาะสมพืช

๓) เมนูวิเคราะห์พื้นที่ ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ โดยเลือกพื้นที่ ชนิดพืช และระดับความเหมาะสม (S๓ หรือ N) โดยระบบจะแสดงพืชทางเลือกและพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกพืชทางเลือก พร้อมรายละเอียด ของคุณสมบัติกลุ่มชุดดินในบริเวณนั้น

๔) เมนู Redline เป็นเมนูสำหรับการค้นหา เพื่อแก้ไข ปรับปรุงข้อมูลพื้นที่การใช้ที่ดินที่มีการ เปลี่ยนแปลง เพื่อให้มีข้อมูลใกล้เคียงปัจจุบัน (Near real time) ซึ่งการแก้ไขข้อมูลไม่ได้แก้ไขที่ฐานข้อมูลใน ระบบ แต่ระบบจะสร้างชั้นข้อมูลขึ้นมาใหม่ การแก้ไขข้อมูลจึงสามารถแก้ไขได้ไม่จำกัดจำนวนครั้ง แต่การ แก้ไข ๑ ครั้งจำเป็นต้องทำให้เสร็จกระบวนการแก้ไขข้อมูล เพราะไม่เช่นนั้นแล้วพื้นที่นั้นจะไม่สามารถแก้ไขได้ อีก จนกว่าจะทำให้เสร็จกระบวนการแก้ไขข้อมูล

๕) เมนูตรวจสอบพื้นที่ เป็นเมนูสำหรับค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ เจ้าหน้าที่ได้แก้ไขข้อมูล การใช้ที่ดิน ด้วยเมนู Redline และส่งข้อมูลผ่านระบบ สำหรับให้เจ้าหน้าที่ส่วนกลางตรวจสอบและนำขึ้น ระบบ เพื่อแสดงพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงในระบบต่อไป

๖) เมนูรายงาน เป็นเมนูสำหรับการเรียกดูรายงานในระบบทั้งหมด ๗ รายงาน ประกอบด้วย รายงานแผนที่แสดงรายการพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมพืช รายงานศูนย์เรียนรู้ รายงานข้อมูลสำมะโน ที่ดินเพื่อการพัฒนา รายงานแผนที่แสดงจำนวนแหล่งน้ำในระดับความเหมาะสมของการปลูกพืช รายงาน แสดงข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรมทุกชั้นความเหมาะสม จำแนกตามชนิดพืช ปี ๒๕๕๙ รายงานการปรับเปลี่ยน สภาพการใช้ที่ดิน และรายงานที่ตั้งแปลงดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมแบบบูรณา การ (จากฐานข้อมูล Zoning by Agri Map)

ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

๑. ทราบถึงระดับความเหมาะสมของการปลูกพืชในพื้นที่บ้านตนเอง
๒. ง่ายต่อการจัดการที่ดินเนื่องจากมีคำแนะนำการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประโยชน์ที่ได้รับต่อหน่วยงาน

๑. ลดขั้นตอนการวิเคราะห์ตัวอย่างดินลง เนื่องจากสามารถดูข้อมูลพื้นที่ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดข้อมูลกลุ่มชุดดินทั้ง ๖๒ กลุ่มชุดดิน ซึ่งได้แสดงลักษณะและสมบัติทางเคมีดิน กายภาพดิน เบื้องต้นแล้วนั้น

๒. สามารถให้คำแนะนำแก่เกษตรกรผู้สนใจ เกี่ยวกับข้อมูลความเหมาะสมพืชเศรษฐกิจ ข้อมูลความเหมาะสมของที่ดินประเทศไทยได้